



Bones pràctiques  
de Responsabilitat  
Social

**Vallformosa**



Iniciativa empresarial per al  
desenvolupament de la responsabilitat  
social a Catalunya

*[www.respon.cat](http://www.respon.cat)*



Consell General de Cambres  
de Catalunya



Generalitat de Catalunya  
**Departament d'Empresa  
i Ocupació**

# Vallformosa

**Nom de l'empresa** Vallformosa

**Sector d'activitat** Vitivinícola

**Activitat de l'empresa** Elaboració i comercialització i exportació de vins i caves

**Nombre de treballadors/es** 72 persones

**Pàgina web** www.vallformasagroup.com

**Adreça** La Sala, 45 - Vilobí del Penedès (Alt Penedès) **Contacte** vallformosa@vallformosa.es

## DESCRIPCIÓ DE L'EMPRESA

Vallformosa és un celler familiar, de la família Domènech Vidal, que va iniciar la seva activitat el 1865 a Vilobí del Penedès. La generació que se'n fa càrrec actualment ja és la cinquena.

Vallformosa elabora vins i caves sota 4 denominacions d'origen: Penedès, Cava, Catalunya i Rioja.

Estan molt internacionalitzats ja que el 88% de la producció s'exporta a més de 55 països de tot el món (Europa, Amèrica i Àsia).

## GESTIÓ DE LA QUALITAT I GESTIÓ AMBIENTAL

L'orientació a una bona gestió els va portar a incorporar diferents normes per a assegurar la qualitat i la seguretat alimentària i disminuir els impactes ambientals.

Pràcticament ja disposaven d'un sistema informal implantat i sols els calia donar-li forma per a assolir una major efectivitat i disminuir l'impacte a l'entorn.

Van prendre com a referència la metodologia per passos, basada en la norma British Standard BS8555, per al desenvolupament del sistema de gestió ambiental. Van començar en el segon pas, perquè ja partien d'una direcció compromesa i que havia definint clarament les responsabilitats en el procés d'implantació. S'havia realitzat l'avaluació ambiental preliminar identificant els diferents aspectes i els requisits legals i altres aplicables a l'empresa.

- A partir del 2004 van començar a certificar-se en la ISO 14001 de gestió ambiental, i en el marc dels objectius de millores anuals que caracteritza la norma, el celler continua treballant en la introducció de noves mesures que li permetin assolir els reptes marcats.

## GESTIÓ DE L'AIGUA

Actualment, els principals propòsits ambientals de Vallformosa són la reducció del consum d'aigua i la despesa energètica.

Per aconseguir reduir i optimitzar el consum d'aigua, recentment s'han posat en marxa les següents accions:

- Instal·lació d'un equip de reutilització de l'aigua de la neteja de les ampelles en la línia del vi.
- Des de la verema 2007, es va instaurar un nou sistema de rentat de remolcs amb temporitzador que va suposar un rellevant estalvi en el consum d'aigua. La reducció del temps de rentat en la neteja de carriots (o bolquets) de l'última campanya s'estima en un 25%. El consum d'aigua en aquest sentit s'ha regularitzat i estandarditzat amb l'ús d'un sistema de fitxes que fa que sempre s'usi la mateixa quantitat d'aigua per cada carriot.
- Reducció d'aigua en la neteja de les instal·lacions.

# Vallformosa

GROUP



“ A Vallformosa hem heretat una filosofia d'elaborar el vi. El nostre llegat és la passió dels nostres avantpassats per millorar les vinyes i per cercar la perfecció de les coses ben fetes. Elaborem els vins i els caves amb la passió d'antany i avancem sense oblidar un antic aprenentatge: l'ànima del vi es troba a la terra, en les nostres arrels”



“ Des del 2005 fins avui, les iniciatives empreses pel celler han permès, per exemple, estalviar quantitats significatives d'aigua en l'elaboració del Cava: un 20% a la planta de tirada i un 70% a la planta de degollament ”



“ S'ha aconseguit reduir el pes de les ampolles de cava, fet que suposa un estalvi energètic en el transport, a banda d'una major comoditat per als consumidors ”

Des del 2005 fins avui, les iniciatives empreses pel celler han permès, per exemple, estalviar quantitats significatives d'aigua en l'elaboració del Cava: un 20% a la planta de tirada i un 70% a la planta de degollament.

Vallformosa fou pionera en la implantació de mesures ambientals essent una de les primeres empreses del sector a instal·lar una depuradora biològica pròpia per al tractament de les aigües residuals a mitjans de la dècada dels 90, a fi de pal·liar l'impacte ambiental que una empresa com aquesta podia provocar: la contaminació dels aqüífers subterranis.

### ALTRES COMPROMISOS AMBIENTALS

**Ampolles.** S'ha aconseguit reduir el pes de les ampolles de cava, que han passat de 900 a 800 grams, fet que suposa un estalvi energètic en el transport, a banda d'una major comoditat per als consumidors.

**Ecoeficiència.** A fi de reduir el consum energètic, s'ha incrementat la utilització d'energies renovables gràcies a la posada en marxa de plaques fototèrmiques per al preescalfament de l'aigua de neteja. Vallformosa és un dels pocs cellers que utilitzen aquesta pràctica tan nova. També s'han canviat les bombetes per bombetes de baix consum, s'han substituït tots els fluorescents per d'altres de baixa reactància, s'han instal·lat detectors de presència a l'enllumenat i s'han instal·lat variadors de freqüència als motors de la maquinària per a reduir el consum.

**Residus.** La gestió de residus és un altre aspecte ambiental significatiu. L'objectiu consisteix a reduir la generació de residus mitjançant accions de minimització o reutilització.

S'ha signat un conveni amb l'Institut Català del Suro que ens ha permès ser pioners en la reutilització de les minves d'aquest material.

També ha estat molt positiu per a detectar punts on, sense adonar-nos-en, teníem un consum de recursos innecessari o sobredimensionat. Això ens ha permès disminuir substancialment el consum, amb els beneficis econòmics pertinents.

Pel que fa a la imatge de la companyia, sense cap mena de dubte, l'experiència està essent molt positiva, sobre tot davant un mercat que cada vegada valora més els esforços de les empreses per preservar el medi ambient.

### COMPROMISOS AMB LES PERSONES

Respecte a l'equip humà, procuren facilitar la conciliació de la vida laboral i familiar, sobretot en el nivell administratiu.

Per tal de millorar el clima humà i el sentir-se un equip, procuren gestionar adequadament la comunicació interna, amb transparència, reunint el personal per a informar de les millores.

Però el compromís ambiental també ha tingut una repercussió en l'equip ja que una conseqüència molt destacada ha estat la motivació dels empleats en sentir-se part integrant del sistema de gestió de l'organització.

### COMPROMÍS SOCIAL

Formalment comencen a parlar d'RSE a partir del 2007, moment en què sumen tota la dimensió social a l'ambiental que ja estaven portant a terme. En aquell moment se'ls van presentar diferents projectes i van anar configurant la seva línia d'acció.

Al 2009 van firmar un conveni de col·laboració amb l'Institut Català d'Oncologia (ICO) i des del 2007 amb l'Associació Ampert. Inicialment van fer una donació de 6.000 euros d'una beca per investigació i posteriorment van començar a fer un sopar solidari anual, on l'empresa regala els vins, caves i altres detalls per als participants.

El preu del sopar és de 95 euros i també està oberta l'opció de fer donatius a fila 0. Hi solen participar entre 250 i 300 persones, de manera que es poden destinar entre 18.000 i 22.000 euros nets anuals a la col·laboració. Actualment es destina el 80% de la recaptació a l'Institut Català d'Oncologia i el 20% restant a l'Associació Ampert, que finança el transport de malalts de càncer des del seu domicili fins a l'hospital Duran i Reynals. Les aportacions a l'ICO són per al projecte "La comunicació cura. Construcció d'una plataforma digital". Es tracta d'una plataforma virtual amb format de xarxa social privada per a malalts de càncer i persones que ho han superat. El suport social s'associa amb un increment de la qualitat de vida dels pacients, mitjançant l'alleugeriment dels efectes de les experiències estressants o el malestar emocional. Aquesta xarxa social farà sorgir sentiments d'alleugeriment que ajudaran a afrontar la malaltia de manera més efectiva i incrementarà la salut a nivell fisiològic.

Vallformosa lluita activament per a incrementar la investigació contra el càncer per mitjà d'aquest compromís social, que és alhora un homenatge a **Martí Via i Bertran**, director d'operacions de Vallformosa que va morir al 2008 després d'una llarga lluita contra aquesta malaltia.

Ara pretenen consolidar aquesta línia d'acció social vinculant-la a un compromís comercial, ja que donaran un percentatge de la facturació per les vendes dels productes de cava per a la investigació del càncer. I donat que és una empresa molt internacionalitzada, també pretenen cercar associacions de càncer dels països on més presència tenen.

La sensibilització al voltant de la malaltia també els ha mogut a fer una col·lecció especial de xapes de cava, sis de diferents amb el logotip d'Ampert i l'ICO, amb missatges de la lluita contra el càncer en català, castellà i anglès.

#### Altres col·laboracions d'interès social

- Al seu web hi posen el logo i l'enllaç [www.wineinmoderation.eu](http://www.wineinmoderation.eu) de la campanya europea per a **beure amb moderació**, una iniciativa del sector vitivinícola europeu amb l'objectiu de promoure la moderació i la responsabilitat en el consum de vi i contribuir a la prevenció del consum excessiu o indegut de begudes alcohòliques a Europa.
- El 100% de la recaptació feta amb les entrades i la venda de producte de la botiga de Vallformosa durant un cap de setmana del mes de desembre van a parar a **La Marató de TV3**.

#### COMPROMÍS AMB EL TERRITORI: ENOTURISME



El seu compromís amb el territori va més enllà del social i pren una derivada encara més integrada en la lògica del negoci, ajudant a desenvolupar el Penedès com una destinació turística amb el vi i la vinya com a reclam. L'enoturisme és una activitat cada cop més apreciada i suposa una nova activitat econòmica per a la comarca alhora que un model respectuós amb el medi.

Un dels nou projectes es el Vallformosa Winery Convention Center, un espai per a empreses i col·lectius que hi vulguin celebrar reunions, jornades

“ Un dels majors beneficis ha estat la motivació dels empleats en sentir-se part integrant del sistema de gestió de l'organització ”



#### SOPAR SOLIDARI PER LA LLUITA CONTRA EL CÀNCER.

El **Sopar Solidari per la lluita contra el càncer** és una iniciativa del **celler Vallformosa**.

Aquest és un acte solidari on s'hi sumen molts esforços per part de diferents entitats, empreses i particulars per recollir fons per la lluita contra el càncer. En aquest sentit, des del 2007 Vallformosa manté un acord de col·laboració amb l'Institut Català d'Oncologia (ICO) i l'any 2011 es va sumar l'associació Ampert. Aquest és un compromís social adquirit i a la vegada un homenatge a Martí Via i Bertran, director d'operacions de Vallformosa que va morir després d'una llarga lluita contra aquesta malaltia.





Una oferta d'enoturisme potent necessita un bon gruix d'empreses que s'hi aboquin, i que ho facin amb una aposta per la excel·lència, sabent que és la suma de l'oferta el que dona el prestigi a la destinació.

A més, si les empreses que conformen l'oferta tenen una sensibilitat envers la societat i gestionen la seva responsabilitat social, col·laboraran a construir un Territori Socialment Responsable que doni més valor afegit a l'oferta enoturística.



Compromesos amb la societat i el medi ambient, amb accions focalitzades en l'estalvi d'aigua i la qualitat de vida de les persones amb càncer.

de treball, esdeveniments o convencions a les instal·lacions de Vallformosa, descobrint alhora la cultura del vi.

L'equipament està ubicat en una bodega elaboradora de vins i caves amb tradició familiar des de 1865, i està format per diversos espais.

A més, el Vallformosa Winery Convention Center també ha integrat la política d'RSE per la qual destina part dels seus beneficis a la lluita contra el càncer. <http://www.vallformosa.com/enoturisme>

## CONCLUSIONS

Vallformosa és una empresa compromesa amb la societat i el medi ambient, amb accions molt focalitzades en l'estalvi d'aigua i la qualitat de vida de les persones afectades de càncer. També porten a terme altres accions en el camp de l'RSE tot i que no han formalitzat aquesta gestió més enllà de la gestió ambiental. Respecte als proveïdors, no tenen uns criteris d'RSE determinats però procuren ajudar-los a funcionar millor en l'estalvi d'aigua, per exemple en la neteja de les tines.

El compromís sap combinar uns valors filantròpics amb una orientació a l'eficiència empresarial, que fan que trobin les maneres més naturals de desenvolupar-ho d'acord amb l'estil de l'empresa familiar. Com a mostra de l'autenticitat i el sentit solidari, cal fer referència al fet que la presidenta forma part de tres entitats, Creu Roja, Metges sense Fronteres i Unicef.

Com passa sovint amb les empreses que gestionen l'RSE, es tracta d'empreses que més enllà de la dimensió, tenen un compromís amb la feina ben feta, amb la qualitat i l'excel·lència. Com a prova, alguns dels reconeixements que han rebut de l'ADEG, el 2008 el premi de compromís social i el 2012 en l'àmbit de la internacionalització.

Aquesta fitxa ha estat elaborada en data de desembre de 2013 per Vector 5, Excel·lència i Sostenibilitat, a partir de l'entrevista realitzada a Queta Domènech, presidenta, a càrrec de Josep Maria Canyelles. La fitxa reflecteix informacions aportades per l'empresa i ha estat validada per aquesta. L'elaboració de les fitxes d'RSE s'emmarca en el programa Gestió de la Responsabilitat. Aquest projecte ha estat organitzat pel Consell de Cambres amb el suport de la Generalitat de Catalunya. La selecció de l'empresa ha estat proveïda per la Fundació Pro Penedès.